



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R.P. Francisci Arias, Societatis Iesv Theologi, De Oratione
Mentali Et Mysteriorvm Vitae D.N. Iesv Christi &
benedictae Matris eius meditatione**

Arias, Francisco

Coloniae Agrippinae, 1616

X. De remedio valde vtili contra occultorum peccatorum vulnus, quod est
quotidie conscientiam examinare, & de modo examinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48934)

CAPVT X.

*De remedio valde vili contra occultorum
peccatorum vulnus, quod est quotidie
conscientiam examinare, &
de modo examinis.*

Postquam ostēdimus, quam gra-
ue delictum sit, conscientiam
ante Sacramentum confessionis
negligenter examinare, quantum que
ex hac negligentia mali proueniat, dū
videlicet culpæ homini igaotæ reatus
incurritur: necesse est quædam me-
dia demonstrare, quibus hæc indili-
gentia vincatur, & detrimentum a-
uertatur.

Primum est, vt homo in se cogita-
tionem reflectere non grauetur, ad o-
mnes animæ angulos perscrutandos:
& à Deo lumen ad sui ipsius cognitio-
nem postulando. Hic aliquantulum
moretur, motus & appetitus animi
cum operibus inde procedentibus ob-
seruet. Et quia molestum est, & diffici-
le, studiosè & attentè interiora animæ,
& exteriora corporis tacitè considera-
re; necesse est, vt hunc laborem susci-
pere, istasq; difficultates euincere fir-
miter statuatur. Verùm vt consuetudine

F 6

hæc

hæc benè & promptè facere addiscit,
nequaquam illi satis esse debet, quod
iam ad confessionem iturus semel se
examinet, sed quotidie antequàm cubi-
tum concedat, locum priuatum petens
ibiq; coram imagine rationem eorū,
quæ toto diei decursu cogitauit, loquar-
tus est, & fecit, diligenter ab anima sua
exigere debet, omnem noxam à se con-
missam pœnitentiæ lacrymis abluen-
do. Ita B. Iob agebat, sicuti declarat, di-
cens: *Verebar omnia opera mea, sciens quod
non parceres delinquenti.* Ac si dicere vo-
luisset: vt tuum iudicium, atq; punitio-
nem preguerterem, omnibus diebus me
dijudicauit, & affixi: quia S. Vir nō po-
tuisset opera sua benè examinare, nisi
id sæpius præstitisset.

Et licet Dauid regia dignitate insig-
nitus, gubernando regno distentus,
magnisq; negotijs impeditus esset, ni-
hilominus tamen, sui hac in parte me-
moriæ non deposuit, sed singulis no-
ctibus secedebat, vt hoc scrutinium
exerceret, & quicquid contra Dei vo-
luntatem admiserat, defferet, pronun-
taret, dicens: *Laborauit in gemitu meo, le-
uabo per singulas noctes lectum meum, lacry-
mæ meæ stratum meum rigabo.* Et ali-
bi ait: *Et meditatus sum nocte cum corde*

p. 9.

al. 6.

al. 76.

meo, & exercitabar, & scopebam spiritum
meum. Huiusmodi autem conscientia
lustratio, ceu examina in quatuor par-
tes distribuitur.

In primo gratia Deo ob beneficia
collata persoluantur, quod nimirum
nos ex nihilo ad imaginem & gloriam
suam creavit, conseruavit, è seruitute
in libertatem vindicavit, & Christia-
nos fecerit: patienter tolerauerit, & ad
pœnitentiam expectavit: & præcipue,
quod hoc die nobis vitam concesserit,
vires, auxilium, sanctasque inspiratio-
nes ad bene operandum immiserit, à
multis peccatis, & aduersitatibus eri-
puerit, in quas ob humanam infirmi-
tatem, & inimicorum nostrorum frau-
des incidissemus.

In secundo gratia poscimus ad pec-
cata nostra cognoscenda, quæ illo die,
vel toto vitæ nostræ tempore commi-
simus, non tamen confessi sumus, aut
ex obliuione, & ignorantia lachrymis
pœnitentiæ abluimus. Fatemur nimia
nos ignorantia & cæcitate laborare, vt
bene nos ipsos cognoscamus: & quod
donū hoc ab infinita Dei misericordia
per Iesu Christi merita descendere de-
beat, quæ humiliter imploram⁹, vt pec-
cata nostra intueamur, & desicemus.

DE DE FREQUENTI

In tertio per omnia opera, verba & cogitationes illius diei discurrendum, & diligenter circumspicendum est, an aliquid mali fecerimus, vel bonum opus, ad quod obligati sumus, omiserimus, & num opera bona male executi fuerimus, id est, si vindictæ desiderio aliquem reprehendimus, vel punimus, vel iracundè pauperibus aliquid denegauimus, aut orationes sine attentione persoluimus. Verba ipsa studiosè consideranda sunt, num quis absq; necessitate iurauerit, vel obmurmurauerit, mentitus fuerit, otiosas aut iracundiæ plenas voces effutiuerit. Quod ad cogitationes attinet, discipiendum est, vtrum quis superbiæ, iracundiæ, auaritiæ, & propter aliorum bona tristitiæ cogitationes senserit, de rebus suis inanem lætitiã conceperit, laudem vel honorem mundanum ambiuerit: Inuestigandum an his alijsq; cogitationibus malis subito impulsam dederimus; & quia voluntati diuinæ aduersantur, auxilium à Deo cum earum detestatione implorandum.

In quarto de omnibus peccatis toto illo die commissis, siue illa magna, siue parua sint, conteri, toto corde do-

tere
gent
cur
nam
hom
set, n
vltra
scip
cator
meri
mo,
diæ
offer
dell
suijp
nem
est ie
stu s
eere,
Regi
trium
cruce
tare,
vuln
oscu
In
nim
se pe
mur
& qu

COMMUNIONE.

133

lere, culpam, vt Dei offensa est, diligenter expendere; & interius magna cum indignatione dicere oportet, Vtinam hoc non fecissem! Et quamuis homo sapius idem peccatum reiterasset, non tamē propterea desperare, aut ultra modum contristari debet; sed seipsum humiliet, & à Deo, qui peccatores ad se redeuntes suscipit, per merita passionis ipsius, benigno animo, & firma consequendæ misericordiæ fiducia, veniam postulet. Quod si offendat, se illo die grauius aliquod delictum admisisse, oportet vt tanquā sibi iudex, aliquam satisfactionem, vel poenam sibi iniungat; qualis est ieiunare, aliquid de quotidiano victu sibi subtrahere, eleemosynam facere, ter Symbolum Fidei, vel Saluæ Regina, in honorem S. Trinitatis, vel trium horarum, quibus Dominus in cruce pependit, extensis brachijs recitare, aut quinquies terram in quinque vultibus Domini venerationem deosculari.

In quinto examine, firmiter apud animum suum homo proponere debet, se peccata sua correcturum, nec illa mundi bono amplius commissurum: & quamuis millies in eadem incidet,

F 7

ret,

ret, toties tamen emendationem proponet. Verum cum illa deserere, non
linquere statuit, haud proprijs virtutibus
inniti debet, vt hoc propositum exequatur,
sed omnem suam spem in auxilio Dei conijciat,
quod per passionem merito ab illo consequetur. In fine
orationem Dominicam ad Deum dirigat,
miserencordiam, & ad vitam corrigendam
auxilium postulando: Deinde supplicationem
Angelicam ad B. V. Mariam adijciat, rogando
illam, vt in omnibus rebus sua aduocata esse
digneur.

Hoc est, quotidianum examen, quo
hominibus. (cum hac ratione illud cogitant)
studet, nec vnquam quouis etiam negotio
occurrente intermittunt. Quod si
vtilè est, etiam si per quadrantem tantum
horæ duraret, vt difficulter excutiri
cari queat. Per hoc ignorantia caecitas
billis pellitur, & sibi homo ab occultis
vitijs inde pullulantibus cauet, qui
studet, vt in veritatis cognitione
ueniat, Deusque illam ipsi manifestet.
A spiritali etiam infirmitate, & maculis,
que peccata commissa anima sua reliquerant,
liberatur, & a Deo nouum robur, lumen & animi
corem accipit, atque in seruitio diuini
quotidie proficit.

COMMVNIONE. 157

Hac inquisitione & examine, præcepta, & admonitiones, quas Dominus noster nobis in Euangelio tā frequenter & apertè inculcat, executioni mandantur: *Vigilate & orate, quia nescitis diem, Matth. 24. & 25. neque horam, qua Dominus vester venturus sit: Estote parati, quia qua hora non putatis filium hominis veniet.* Hac conscientia indagine, sibi ipsi homo intendit, à prætorum scelerum periculo atq; obligatione liber euadit, & de futuris sibi prospicit: conscientiam suam ad moriendum disponit, etiamsi illa nocte viueret, vti reuera possibile est, & contingere potest, vt quis morte subitanea extingatur, vnde qui vitæ suæ rationes non examinasset, ad pœnas æternas ire; qui autem debito modo conscientiam cum peccatorum dolore discussisset, saluari posset. Ad hanc inquisitionem doctrina & sanctorum omnium exempla nos inuitant, incitantque, singulariter autem S. Basiliius his verbis: *Quæ singulis diebus feceris opera, ea De abdicat. vespere tecum ipse commemora, & cum eis, vel renuntia. quæ feceris pridie, conferto: studio seque operam dato, vt melior indies magis ac magis existas. Processum in virtutibus facito, vt hoc modo Angelis efficiare propinquior.*

C A